

Sy-li spěwai,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosó da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P.

† Serbske njeđželske lopjeno. †

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjež knihicizni a placzi šchtwórtlětnje 15.— hr.

Šwjedžen třjoch kralow.

Lut. 2, 25—32.

Šwjedžen 3 kralow šwjecizimy w najšej šafškej krajnej žrtwi jako wulki mišioniski šwjedžen, jako hodny póhanow. My šmy hodny šwjecizili a tu wulku, wješkołu hodowmu powjesež šlyšeli: Wam je šo džěnka tón Šbóžnik narodžil a šmy šo wješeli na tym džěczatku w žlobju, kotřez šbože pschinese ša kóždu dušcu a pomoz ša kóždu nusu a trošcht ša kóždu wutrobu a šmy Boha ša to šhwalili, šo je šo nad nami šmilil a nam šwojeho Ššyna dał. Dženka pschitwola nam nětko tón Šbóžnik: Wy šchesczijenjo, kotřiz šeze tał wyškoło wobhnadženi, šo je wam ta šbóžna hnada Boha šhadžala, špomnicze na tych, kotřiz mje hiščeje nješmaja, kotřiz šu žiwi we wotročkowštwje hrěcha a čžerta, bješ troščta a šwětkla a nadžije, na wbohich póhanow. Starajče šo ša to, šo ja šo tež jim pschpowjedam, šo móžu jich šbóžnych čžinicž. W čžaku do wójny je tuto napominanje teho Šnješa wšchudžom wotewřjene wušchi a wutrobny namakało a šchesczijenjo we wšchitkich krajach a ludach prózowachu šo na pschemoh, Šesufkej mješ póhanami dušce dobyč. Mišionštwjo bješhe twjerdy a po šdaczu njerosdželomny šwjast, kotřez šchesczijanow šwjasa. Wójna je jón rostorchala a pschezo hiščeje njeje šo radžiko, jón š nowa šwjacaz. Pschezo hiščeje nješmědža šo našchi mišionarojo š póhanam wróćicž a wjele mladych šchesczijanškich wošadom a šchulow je wošhocženyh. Póhanštwjo je šebi nowu móž dobywalo. Něhdy pał lubosnje ščžjaze a nadžijepońnje roščžaze mišionštwjo leži w rošpadankach. A we wjele šchesczjanškich wutrobach je lubosčž š mišionštwju wostudnyła. Wšchał je nusa pola naš domach tał wulka, šo dyrbimy wšchitke mozy napinacž,

jej wotpomhacž. Šchto ma nětko pjenješy ša póhanow! Šaj, na mišionštwje leži čžemna nóz.

Alle my nješměmy wošlabnyč. Mišionštwjo njeje čžłowjekow, ale teho Šnješa škutk; tón je pschikasał: přěduječe to ewangelijon wšchitkim póhanam. A tuta pschikasnja nješpaczi jenož ša dobry ale tež ša šly čžadž, kaž jón nětko mamy. A my wěmy: Jemu je data wšchitka móž w njebješach a na šemi a wón budže šwój škutk šdžeržecž we wšchitkich wiohorach a jo tež psches něčžišču móž š šwětku domjesež. Našcha šwjata pschikšufšchnosčž je, jemu pošluchacž a jeho pschikasnju wuwjesež. Tón žadny šwěrnny pscheczel teho Šnješa njeje, kiž šwoju ruku a wutrobu šamšnje pschecziwo mišionštwju. Šunje w nusy pošnajesč praweho pschecžela. Šehodla, wy šchesczijenjo, džeržče šwěru š mišionštwju! A w šwojej šwěrnosčži čžemy šo džěnka pošhlicž psches to, šo pohladamy na přěneho pschecžela mišionštwja, na štareho Šimeona, kiž wyškajo wušnaje, šo je to džěczatko Šesuž, šwětko š roššwěcženju tych póhanow. Wot nješo mamy natwřnyčž:

1. horze žadanje po Šesužu,
2. twjerdu wěru do Šesuža,
3. šbóžny měr w Šesužu.

1. A hlaj, jedyn čžłowjek bješhe w Šerusalemje, š mjenom Šimeon, a tón šamy čžłowjek bješhe fromny a bohabošajny a čžakasche na šraelski trošcht. Wón šhufšesche š pobožnym we Šraelu, kotřiz twjerdže do Bohich šlubjenjow wěřjachu. Šbžde ranje, hdyž do templa džěsche, je wón šo nadžijał, šo džěnka šlubjeneho Mešiasa widži, kóždy wječor, hdyž je šo do kóža lešnył, je wón šdychowal: Šnježe, ščžel teho, kiž dyrbi Šraela wumoz. A jako wón šo šestari a jeho mozy wošlabnyču, jako běchu

wobstejnoscje w ludu pšchego frudnišche a na kralowštim stole bjesbóžny Herodesch kedžešche a kamopravi farisejšy jenož hwoju cješč pŕtachu, njeje wón pšchestal, na israelski tróšcht cžakacž, na wopał, pšchego horzišcho bě jeho žadanje po Ebóžniku.

O so by tež w naschich wutrobach tajke žadanje ho paliko! O, so by tež wot kóždeho mjes nami rětało: tón cžata na israelski tróšcht. Kóždy wot naž cžata wschał na něšchtu. Zyle cžlowjestke žiwjenje je trajne cžakanje. Hižom prjedy, hacž hmy ho narodžili, hu našchi staršchi na naž cžakali s wješelej nadžiju ale tež se staroscžemi. A jako hmy do schule sastupili, jako hmy ho na hwoje powołanje pšchihotowali, a nětko, hdyž w hwojim powołanju stejimy, pšchego hmy na něšchtu cžakali a cžakamy hišcheže dženka a halle w naschkej hmyertnej hodžinje budže tuto cžakanje ho skóncžicž. Ale Bóh daj, so tež, haj pšchedewšchem na teho cžakamy, kiž móže jenicžy našchu duschu społojicž, kotrehož najnušnišcho trjebamy sa cžah a wěcžnosč: na Jesuša.

Alle kał? Na Jesuša dyrbimy cžakacž? Njeje wón dawno tu? Njejšmy hodny sažo tu powjescž hlyšcheli: Wam je ho dženka tón Ebóžnik narodžil? Wěscže, Šhrystuž, tón Ebóžnik tu je! Alle nětko dyrbi wón twój Ebóžnik byč. Móžesch ty s zylfej wěrnoscžu spěwacž: Ja hyn na Šhrysta krawone rany tón prawy grunt nětko namałak? Hdyž niž, dha, luby kšchescžijano, žadaj bebi po Jesušu, cžakaj na njeho, pŕtaj jeho. Ty trjebasch jeho nušnišcho hacž wschědny kšlěb, pšchetož jenož pšches njeho móžesch sbóžny byč, bjes njeho budžesch wěcžnje šhubjenu, a hižom tu na jemi móže wón hamlutki žadanje twojeje dusche woprawdže społojicž. Hdyž móžesch jeho namałacž, to wěsch! W Bóžim domje, we bibliji a spěwarškich, tež we sbožu a njesbožu twojeho žiwjenja pšchibližuje wón ho k tebi, a wón dawno ho wot tebe namałacž, hdyž jenož jeho pŕtasch s horzym žadanjom.

2. Simeon pšchidže pšches nawabjenje teho ducha do templa a runje pšchinješchtej staršchej to džěcžatko Jesuž tam, so byschtaj cžiniloj po waišchnju teho sakoja. Wón widži to małe, šlabe džěcžatko; drušy hu jo tež widželi a njejšu na nje ani kedžbowali, ale Simeon spósnaje s woczomaj wěry, so je to džěcžatko tón Ebóžnik, tón tróšcht israelski, tón Ebóžnik zylheho hwoeta. A w sbóžnej radošči wošnje wón je na hwojej ruzy a kšwali Boha a wyšta: mojej woczki stej twojeho Ebóžnika widžatej.

Tajku wěru trjebamy tež my, wošebje w nětcžišchim cžahu, w kotrymž jenož mało widžimy wot možy a krašnosčje teho Šnješa, hdžež ho sda, so hu jemu nješchecželne možy hylnišche dnyli wón. Mało je wschał tych, kotřiž dženšnišchi hwojedžen hwoječa, kotremuž je našcha wšchnoscž sakoški schit wsala. Alle s woczomaj wěry móžemy hišcheže dženšnišchi džen teho Šnješa spósnacž runje kaž něhdy Simeon. Haj, my mamy wjele wjazy hacž woni. Wón widžesch jeno to džěcžatko Jesuž; my snajemy jeho zyle žiwjenje; my snajemy jeho hlowa, kotrež je rěčal, jeho skutki, kotrež je cžinił, a my wěmy, so je sa naž cžerpil a horjestanył a k njeju špil, hdžež wón nětk šnježi s bójškej mozu a krašnosčju. A wón pšchibližuje ho hišcheže dženka k nam. Njejšy ty jeho setkał? Ty snajech jedyn schpruch wot twojeho džěcžatstwa hem, ale na jene dobo hu pšnal, kajta móž, kajki tróšcht, kajke hwoetko w tych hlowach leži. Haj, dha běšche twój Ebóžnik tebi blisko, ty hu jeho widžal a hu wěscže něšchtu sacžuwal wot Simeonoweje radoščje a kaž wón kšwalil: Mojej woczki stej mojeho Ebóžnika widžaloj.

3. Žiwjenje stareho Simeona je drje po tamnej sbóžnej hodžinje w templu ke kónzei kšwatało. Jeho možy hu džen wote dnja woteběrate. Alle móžecže wy bebi myšlicž, so bě Simeon wobužny schědžiwž? Na nihdy niž. W jeho wutrobje bydlesche

sbóžny mēr, na kotrymž wón wschitke wobcžežnosčje staroby saby. Wón žadašche bebi, pŕjecžahnyč s tuteho šleho hwoeta do njebjež, kotrychž durje je jemu to džěcžatko Jesuž wottamknylo. Tróšchtne je wón wumrjel a to mērje wužnył.

Schtóž je Jesuša widžal, tón ma mēr we wutrobje, tón mēr Boži, kotryž je lěpschi dnyli wschitke semšte kubla a wješela a kotryž wschitke wobcžežnosčje cžlowjestkeho žiwjenja pšchewinje a polóžuje, tón móže tež tróšchtne wumrjecž. Schtóž njeje Jesuša widžal, sa teho je hmyercž kralowa stróželow, pšched kotrež wón tschepota; ale schtóž je w Jesušu hwojeho Ebóžnika spósnal, sa teho je hmyercž jandžel, kiž jeho duschu wjedže k Bohu do njebjež, tón wužnje w mērje. Kał steji pał s tobu, mój kšchescžijano? Masch ty tajke žadanje po Jesušu, tajku wěru do Jesuša, tajki mēr we Jesušu kaž Simeon. Potom derje tebi! Dha hu ty šchowany sa cžah a wěcžnosč. Alle potom hinał njemóžesch hacž s pšchecželom hwojateho mišionstwa byč, potom dyrbišch ty tym pomhacž, kotřiž bjes teho, so wjedža, bebi po Ebóžniku žadaja, a kotrychž žadanja njemóža ho społojicž; dofelž wo Jesušu ničjo njewjedža, dyrbišch ho wo to staracž, so ho jim tón Ebóžnik pšchipowjeda, so bychu do njeho wěriłi a jeho sbóžny mēr dóstali. To sbože, kotrež ty masch, je pšchewulke hacž so by jo kam šchowacž mohł. Ty dyrbišch je druhim hwojedželicž. Bóh daj nam Simeonowu wutrobu a pošylit našchu luboscž k mišionstwu. Šamjen.

Wotročž.

Spisala w hlowaškej rěčzi Kristina Konoowa.

Wobrašy pšchida J. W a r n s.

Sežlo: „Cžlowječa hyn njeje pšchichoł, so by bebi dał šlužicž, ale so by wón šlužil!“ Matth. 20, 28.

I.

Bur Ondražil trjebasche runje na najnušnišche pomocnika, njewjedžesch pał, hdže bebi po tajleho dóncž. Tu pšchidže jemu njenadžizy a nješkasany mlody mužšti do domu.

Bě to njedželu wječor w najnušnišchim žnjotym cžahu. Ondražil kedžešche w šadowej sakhrodže pšched hwojim domom a bě staroscžow pošnu hlowu na ruzy šlehnyl. Tu šaschewka na dobo pšnył w dworje a hižo steji pšched burom mlody, derješdraščeny stromy cžlowječ. Jako běschtaj ho postrowiloj, rjekny, so je pšchichoł, bebi džělo pŕtacž.

Ondražil njbē žadny s tych, kotřiž bychu bebi hnydom pŕenjeho lěpschego do džěla wsali; tola tutón mlody cžlowječ ho jemu lubješche, a džělacžerja trjebasche jara nušnje. Žona ležesch jemu thora. Wšchichodnaj hynaj běschtaj jemu wuczahnyloj, tón jedyn loni, tón drugi lětka w nalěcže. Běschtaj do Ameriki wujěloj a žadašchtaj bebi nětk, so byschtaj žonje sa nimaj pšchischloj. Tał šawošta jemu domach jenož najmlódscha 16 lětna džowka. Šruwarja mješesch wschał, so by jemu kutowy pažl; tola tón bě ho s wješnyymi mlodymi hólzami do pułok dał a ležesch nětko pola macžerje thory.

Tuž bebi tał Ondražil mlodeho mužškeho pšchistaji. Wnyšlesche bebi: Spŕtacž móžesch to pšchego; wobšchowam jeho s najmješchya, doniž Ondrej sažo stromy njeje. Buschtaj pšches jene, telko na džen mēł dostawacž a telko by mšda wuczinił, by-li pšches zyle žně doštal.

W nožy spasche Ondražil tał derje kaž to sa došho wjazy, a jeho žona, hdyž tež spacž njemóžesch, njetrjebasche bebi s najmješchya tehodla hlowu šamacž, tał budže muž s wulkim džělom hotowy.

Ondrašchiležom ho wschitko na nowym džělacžerju spodo-

basche, jenož džiwuschke mjeno mějesche. Rělasche Method Ru-
famsky. Zaposchtol Esłowakow, kotryž bě něhdy w Neutra bydlił
a ludej Bože słowo pschypowjedat, drje tež Method rělasche, tola
burjo njedawachu swojim hynam tajke mjena, khiba něštof ka-
wolitojo. Ondražil pať bě ewangeliski. Tola cźlowjeť t wšchemu
pschivoutnje, a tať swucžichu šo wješnjenje na Methoda, hacž

runje bě šam ja šo žiwj. Powšchittownje rělasche mjes ludžimi,
hdyž tať hromadže s pola jědžechu: „Ondražil je dobreho džělacze-
rja namatlat!“

Rať dobreho, to bur. šam najlěpje wjedžesche! Njepijesche,
tuž drje tež mjes wješnju mlodžinu njepóndže, šo by šo tam wo-
loťo biť. Njeturjesche, tuž drje jemu tež bróžen njesapali. Wšchě
bny džělasche wot běleho ranja hacž do cźmoweje nožy, njedželu
cžitasche. Sleho šlowa něchtón wot njeho njewuškyscha. Bě
pschezo wješkoty. Hdy by Dorla ras jědž stasyla a nan šwaril,
by ju samotwjal a by byl spoťojom.

Ondražilej šo tole wšcho lubjesche, tuž chyzysche jeho wot
Wšchěch Esowjatyh ša wotrocžka škowacž.

„Dobre!“ rjetny Method. „Ja pola waš wostanu, jeli šo
šebi mje na dwě lěcže pschistajicže a jeli šo šmēm šebi tam pschi
šlri bydlenje pschitwaricž.“

Bur šo džiwasche. Šchto tež dyrbjalo to do bydlenja bycž!

„Wohladacže wšchať, tajke rjane bydlenje to budže. Šchtož
ja nětkole pschi tym wuložu, to móžecže mi, jeli šo šo wam to lubi
a jeli šo móžecže to trjebacž, wotrunacž, hdyž ras wot waš po-
cšahnu, jeli šo pať niz, roškladu šhěžku šašo a pschedam wšcho!“

Ondražil šwoli do teho. Šako šo deschězowacž šapocža, džě-
sche Method po desťi a šapocža cžěšlowacž. Pschi šwojim druhim
džěle nákoži jenož dwaj dnjej na to. Šako bě hotowy, dowjedže
bura a jeho džowku do hotoweho bydlenja.

Ondražil šo šmējesche. „Šajku šstwu to tola šmēje, rjetišchu
hacž my! Me, šchto budže to w šmje?“

„Nó, špacž móžu tež w šmny, a wo dnjo móžu šo pola
waš wohrěwacž!“

Se šbytknyh desťow šhotowa šebi šlido, šupi šebi šlomjane
kožo a šlomjany štolž a pschiprawi w róžku šhamor a powěšchať
ša drařtu.

Bě tu to žyle pěknje, wošebje hdyž posdžišcho hišcže wofna
šakadži; psches tute mějesche rjany wušlad na šliske hory

a lěgh, na dalokě kuťi a pola a na te druhdy drje tať rjane, nětkle
pať tať huřto s našymnej mšhu wodžete njebješa. —

Ondražilej najšljšchi šušodžo běchu Petraschey. Tuczj
mějachu 20 lětneho šchwarneho a pětneho šyna. Tola njemóže-
sche, hacž runje běchu bohacž, ani cžitacž ani pišacž, a to tehodla,
dofelž běšche šhromy. Móžesche drje šo domach pomatku woloťo
šchmjatacž a tež něšto cžinicž, tola něhdže dale hieč, to nje-
móžesche.

Pětraschowej bě mjes jeje džěcžimi tutón šyn Esamto naj-
lubšchi. Nan njewobšhadžesche wošebje pschecželnivje s nim;
hnewasche šo, šo tajki wulki šyn domach nicžo pomhacž njemó-
žesche a šo budže drje jemu pschezo jeno cžěža. Njeměť-li Esamto
macžětnu lubošč, bychu jeho mlode lěta w šarschiskim domje
šhětro šrudne byťe. Pschichod ležesche štruchly pšched nim. A tať
šo to tať druhdy cžini, šo chzedža runje cži, šotšiz šo hibacž nje-
móža, wulke wězy na šwěcže došonjecž, tať bě to tež pola njeho.

Ras njedželu popoldnju šedžesche šam w šahrodže; wšchitžy
běchu wot domach prjecžka, cži jeni na hudžbje, cži druřy w šorcž-
nje abo psches pola dužy. Šlowu bě na ružy šlehnyť a šo do
mššlow podmuril. Tu štejesche na dobo psched nim šušodowy
wotrocžť s knihu.

Młodženza šapschymny to něšto tať šawidženje. Wón je je-
nož wotrocžť a móže cžitacž, a ja šym tať šlupy. Šědy šo ša
pschecželnj postrow podžakowa.

„Hdyž to tať šam šedžišč, traje cži to wěcže cžaš doľho“,
rjetny Method. „Ja šym cži knihu šobu pschinjěšť!“

Esamto šo šcžěťwjeni hacž wšsche wuřchow. „Šchto mi ta

